

CittaSlow Magasin

Juni 2018

Istiden er over os

Sommer i Rosenhaven

Selvfølgelig spiser man roser

Styrk Mariagers fortællinger

Trafik(kaos) i byen

Planer for vores byudvikling

CittaSlow aktiviteter

“Denne yndige lille By...”

I skrivende stund kaster solen sine stråler ned over byen, og får de røde tage til at gløde endnu mere. Mariager – med den gamle idylliske bymidte omkranset af smukke villabakker, skov og fjord. Var man en højtflyvende drone – eller mere poetisk: en svale – ses torve og gader fyldt med mennesker, der afslappet slentrer rundt, nyder god mad eller vaffelis på byens udendørsserveringer.

Mariager er en god by. Punktum! Dejlige børn og unge. Børnehaver og skoler, der gør en indsats. Voksne, der finder sammen om et utal af aktiviteter i foreninger og frivilligt arbejde. Forretninger, der skaber liv i gaderne og tilbud til byens borgere og gæster. Gallerier, museum og saltcenter, der fører yderligere attraktion til byens profil. Ro, fred og venlighed. Sådan cirka har det mentale udtryk tegnet sig lige siden den kendte kulturpersonlighed Peter Nansen i begyndelsen af 1900-tallet som mange andre ‘storbyfolk’ ferierede i “Denne yndige lille by”.

Selvfølgelig er der udfordringer og forhold, som ønskes anderledes og byudviklet. Flere børn. Flere butikker. Mere sammenhæng mellem by og havn. Og en hjælpende hånd til de mange gæster, der ikke kan finde rundt i den gamle bymidte eller aldrig når frem til Hohøj eller Munkholm.

Cittaslow Mariagers formål er at fremme en byudvikling og forandring, der medtænker og styrker Mariagers identitet, særpreg, historie og natur.

Bæredygtighed er et overordnet nøgleord.

Bæredygtighed betyder i denne sammenhæng

- at vi tager afsæt i det særlige, de stedspecifikke kvaliteter og fortællinger, der kendetegner og dermed adskiller byen fra andre.
- at udvikling aktivt indtænker disse kvaliteter i fremtidige aktiviteter og planer for byen.

Udvikling skal ikke forstås som en langsom proces. CittaSlow: Langsom betyder ”eftertænksomt og intelligent” i modsætning til ”forhastet” og ”kortsigtet uigennemtænkt”.

Målet er, at byen ikke alene forbliver, men fortsat styrkes som et attraktivt og relevant sted at bo og leve i for børn, unge og voksne. Desuden at fremme byens potentiale i forhold til handels-, turist-, kultur- og bymæssig udvikling, herunder ny bosætning.

Al udvikling kræver indsats. Og vi vil gerne have flere til at deltage i vores mange projekter. I CittaSlow-rådet sidder vi kun 12 personer, og vi kan ikke nå det hele! I mange tilfælde handler deltagelse kun om nogle timers aktivitet engang imellem. I andre er der større projekter på bordet som fx en arbejdsgruppe om den byudviklingsplan, der skal startes op i efteråret. Handel- og Turist, byens foreninger og attraktioner har hver sit arbejdsfokus. CittaSlow skal ikke drive forretninger, foreninger eller attraktioner, men fokusere på, at byens rammer bliver så stærke som muligt om kernen: **Byens og borgernes samlede liv og trivsel – og gerne med inspiration til andre i kommunen.**

CPS

Rosernes by er stadig levende!

Mariager er Rosernes by. Det har den været i 100 år, og prædikatet blev for alvor løftet op med anlægelsen af rosariet i 2016 på den tidligere dyrskueplads i Klostergade.

Med Cittaslow som toholder blev planerne startet op i efteråret 2014 og kunne – takket være en stor frivillig indsats af en håndfuld borgere og ikke mindst økonomisk støtte fra Elprofonden og velvilje fra Mariagerfjord Kommune – indvies i juni 2016 af daværende kulturminister

Bertel Haarder. Efterfølgende er rosenpavillonen etableret – igen på grund af velvilje fra MFK og frivilliges indsats, uden hvilket intet ville have været muligt.

I juni 2017 besøgte H.M. Dronningen haven, og vi har efterfølgende modtaget forskellig royal opmærksomhed.

Haven er tænkt som et åndehul for byens borgere, og fungerer fint sammen med legepladsen, men den har vist sig også at være en betydelig turistattraktion, der har trukket rigtig mange besøgende til byen.

Adskillige haverelaterede tidsskrifter i både ind- og udland har bragt artikler om haven, projektet og Rosernes by – og haven

er omtalt som en ud af de få rosenhaver, man bør besøge i Danmark.

Sommerens store begivenhed i rosenhaven knytter sig til primo juli, hvor Danmark er vært for World Rose Convent. Det samler verdenseliten i rosernes verden til en konference i København, men med afstikkere ud i landet. Således besøger en stor delegation af kongresdeltagere fra ca. 40 lande 10. juli rosenhaven og Rosernes by, som gerne til den tid må præsentere sig på smukkest vis og efterlade gode minder hos de besøgende. Deres indtryk vil blive spredt via deres netværk til mange lande og dermed til mange potentielle fremtidige gæster i vores by.

Eskild Skau

Eskild Skau - vores lokale rosenspecialist

SOMMERAKTIVITETER I ROSENHAVEN JULI-AUGUST

FREDAG 6. JULI KL. 17.00. GRATIS ADGANG KONCERT MED VORES LOKALE TRIO: MISS'TAKEN

Tre rutinerede kvinder, der sætter fuld tryk på rytmeforståelse og sangglæde: **Rikke Kamedula, Sussie Lund** og **Susse Wortmann**. På piano: **Thor Lange**.

GUIDEDE TURE I ROSENHAVEN

Kom og hør vores lokale rosenpecialist, Eskild Skau, fortælle om rosenrigets herligheder fra begyndelsen til de allernyeste. *De guidede betalingsture kan bookes hos VisitMariagerfjord.*

LØRDAG 7. JULI KL. 14

Gratis guidet tur i Rosenhaven
v/ Eskild Skau

SØNDAG 8. JULI KL. 14

Gratis guidet tur i Rosenhaven
v/ Eskild Skau

FREDAG 20. JULI KL. 14.00-15.00

Guidet tur Mariager Rosenhave v/ Eskild Skau.
Kr. 25/person

FREDAG 3. AUGUST KL. 14.00-15.00

Guidet tur Mariager Rosenhave v/ Eskild Skau.
Kr. 25/person

TORSdag 9. AUGUST KL. 19-21.00. GRATIS ADGANG

KONCERT MED AFTENSTEMNING:
TINE K. SKAU, KAI STENSGAARD OG IB BUCHHOLZ

En stemningsfuld og usædvanlig koncertoplevelse for alle musikglade med musikere på internationalt niveau:

Tine K. Skau, musiker, musikperformer, dramatiker og komponist, spiller på et utal af blæseinstrumenter. Tine Skau står bag ensemblerne TRIOfabula, HALFDANensemplet, Expanding-Canvas mfl, og spiller såvel i musikdramatiske som traditionelle koncerter. Koncertkalenderen er stort set besat hver eneste dag året rundt!

Kai Stensgaard, international kendt marimbasolist, har indspillet seks CD'er og komponeret mange stykker for solomarimba, som spilles af marimbaister verden over. Stensgaard turnerer såvel nationalt som internationalt og har mange internationale samarbejder.

Ib Buchholtz, harmonikavirtuos, har gennem mange år været en ledende skikkelse og underviser ved Nordjysk Musikkonservatorium. Buchholtz er kendt og hørt i mange musikalske sammenhænge lige fra De Gyldne Løver til samarbejder med Aalborg Symfoniorkester.

Skau og Stensgaard har spillet koncerter sammen de sidste 10 år. Stensgaard og Buchholz spiller landet tyndt med et tangoprogram. Nu er de tre musikere gået sammen om at lave programmet til Mariager Rosenhaves sommerkoncert.

Lydarrangør: Knud Bendtsen, Mariager Efterskole.

TIRSDAG 10. JULI KL. 17.00

Deltagere fra World Rose Convention Denmark 2018 besøger Rosenhaven og Mariager.

Selvfølgelig spiser man da roser ...

Rosenfortællinger og rosenmenu på Hotel Postgaarden. Fredag 15. juni kl. 18

Når vi kan spise brændenælder og tang, kan vi vel også spise roser! I det gamle Rom blev menuen tilsat roser, når romerne afholdt sejrsmiddage. Da berømte Waldorf Hilton i London åbnede i 1920 var hovedretten "Kylling à la Rose - Krydret kylling, hertugkartofler, ristede mandler, rosenblade, asparges og gulerødder med purré og radise".

Med inspiration fra en rosenmenu i CittaSlow's italienske venskabsby, Orvieto, er Mariagerfortællerne gået sammen med Hotel Postgaarden om et fortrollende arrangement, hvor der indgår roser i både forret, hovedret, dessert og fortællinger!

Hør fortællingen om hvorfor Mariager er Rosernes by, om hvorfor visse roser har særlige egenskaber og om, hvordan kejserens datter fik sin blå rose. Og endelig den sandfærdige beretning om, hvordan den oprindelige opskrift til aftenens hovedret blev til! Roserne blomstrer i både forret, hovedret, dessert og fortællinger.

Se mere på www.mariagerfortaellerne.dk og [www.facebook.com /Mariagerfortaellerne](https://www.facebook.com/Mariagerfortaellerne)

Pris og tilmelding hos Hotel Postgaarden:
hotelpostgaarden@imariager.dk eller tlf. 98 54 10 12

Fra 16 til ... 200 .. 210 .. 220 ...

"Når de kan gøre det i Kroatien, kan vi vel også gøre det i en CittaSlow by?" Nogenlunde sådan faldt ordene for nogle år siden på et CittaSlow møde. Et af rådsmedlemmerne havde på en ferie set aftensang på den lokale havn, og mente, at det kunne vi også gøre i Mariager. Der var ikke langt fra ord til sang. Anne Thayssen greb stafetten og kontaktede Nils Slemming og Poul Bo Nielsen, der var med på idéen. Siden er Knud Bendtsen kommet til som akkompaniatør. Aftensang på havnen er vokset fra et lillebitte kor til en kanonsuc-

ces med mange hundrede deltagere hver gang. Også Veteranbilklubben i Randers kommer ofte kørende til - 'fordi vi synes, det er utrolig hyggeligt'.

Solen synges ned på Mariager Havn hver onsdag kl. 20 fra 6. juni til slutningen af august. Der synges seks sange fra den danske sangskat til ære for "Mariagers Rose", som reddede byen fra at blive plyndret af svenskerne i 1618.

Fra venstre: Carsten Riishus, Anni Engedal, Mikkel Skovsbo (VMF), Anne Thaysen, Alice Lykke Nielsen-Kudsk og Lars Christiansen. De manglende er Leif Høgh, Jens Aksel Mortensen, Preben Nordestgaard og Eskild Skau.

Bryllupsbyen Mariager genopstår

Frem til kommunesammenlægningen 2007 valgte mange Mariager som bryllupsby for en borgerlig vielse. CittaSlow og Fondet til Bevarelse af Gamle bygninger i Mariager har arbejdet på igen at gøre dette muligt. Bryllupsceremonien skal foregå i det, der nu er turistkontorets udstillings- og servicerum, som flyttes andetsteds hen.

Mariagerfjord Kommune og borgmester Mogens Jespersen er med på idéen, så der arbejdes i forbindelse med renoveringen med et par ændringer i indretningen, så den nye brug kan forenes med turistorganisationens behov.

Der kom lige en svamp i vejen ..

Men ak! Ingen roser uden torne. Renoveringen er forsinket, fordi der blev opdaget et større angreb af hussvamp i gulvet. Men når planerne føres ud i livet kan vordende brudepar igen tilbydes de skønneste rammer i en af Danmarks smukkeste byer. Og festen kan omkranses med roser, bryllupstilbud fra byens handlende, hoteller, bed & breakfast og restauranter, sejltur med Svanen m.m. At Mariager tiltrækker bryllupspar har vi også erfaret fra forespørgsler om at kunne blive viet i Rosenhaven!

Leif Høgh/Claus Pico Stæhr

Foto: Ina M. Kihl-Plambek

Klappe-ko-tid på Hohøj

Et smukkere forårs- og sommertegn er svært at finde: *Ingemann Nielsen* på historiske Hohøj i gang med at passe de venlige køer på markerne rundt om højen.

Guiderne fra Cittaslow 'sælger' Mariager...

De mange turister, der kommer for at besøge vores dejlige by er nysgerrige!

Guidekorpsset – bestående af ni Mariagerborgere med interesse for byen – gør i bedste CittaSlow-ånd en kæmpe indsats for at give de mange gæster en spændende oplevelse. Guiderne er frivillige og ulønede og viser rundt, fordi vi synes, det er spændende at "sælge" vores område.

Vi udbyder syv forskellige ture, der varer fra 1 til 1 1/2 time: Kirke og Kloster, Mariagers historie, Hohøj, Byen, Kirken og Klosteret, Mariager-området fra middelalder til i dag (bus rundtur), Rosenhaven og Mariagers bygningsarv. Hertil kommer fire åbne ture i løbet af sommeren, hvor interesserende møder op ved museet. Der er af og til engelsktalende turister, og vi kan dække engelsk og tysk.

I 2017 deltog mange hundrede i guidede ture. Grupper – fx busselskaber – betaler

for en guidet tur. Beløbet samles i en 'guidekasse', som hvert år uddeler penge til et prisværdigt eller nyttigt initiativ. 'Guidekassen' har bl.a. støttet museet, skilte, aktiviteter i børnehaverne, opstilling af ekstra bænke rundt om i byen m.m.

Vi er altid på jagt efter de gode historier, og skulle nogen af jer læsere sidde inde med noget, I tror kunne være interessant, er vi altid lydhøre!

Vi mangler også guider! VisitMariagerfjord administrerer forespørgsler og bestillinger fra turistgrupper og må undertiden skuffe, fordi der ikke kan skaffes en guide. Har du derfor lyst til et interessant og morsomt guidejob, hører VisitMariagerfjord gerne fra dig. Du får en instruktion til og viden om det område, du gerne vil arbejde med.

Alice Lykke Nielsen-Kudsk

STYRK MARIAGERS FORTÆLLINGER!

Alle byer har en historie, men ikke mange har en *fortælling*, der rækker langt ud over bygrænsen. Mariager er i den henseende priviligeret: Vi har ikke kun en, men flere fortællinger, og de mange tusinde turister, der hvert år gæster byen, vidner om, at byen stadig er attraktiv!

CITTASLOW MARIAGER MENER: VI SKAL GENTÆNKE OG STYRKE BYENS FORTÆLLINGER!

Hvorfor det?

Gentænkning handler naturligvis om at trække gæster til byen.
Dem er vi superglade for. Flere af dem! De giver liv og omsæting i byen.

Men gentænkning handler på sigt i langt højere grad om at fastholde og styrke bosætning i Mariager.

Vi mener, at byens fem ramme-fortællinger kan træde frem med stærkere appell til mennesker, der er trætte af de nærliggende større og store byers livs- og servicetilbud samt prisniveauer på huse og lejligheder!

Vi ved, de er derude, og at de vil værdsætte byen.

De skal 'bare' spottes ...

Rosernes by

I år er det 100 år siden, at Peter Nansen – forfatter, forlagsdirektør og kulturpersonlighed – på et ferieophold i byen 1918 kaldte den for Rosernes by. Daværende kredslæge Effersøe synliggjorde senere navnet ved at plantede 250 roser langs byens gader. Rosenfortællingen har nu været aktiv i 100 år. Men det er ikke en selvfølge, at den lever de næste 100 år. Det sker kun, hvis roser fortsat er et markant signal i byen. Mariager Rosenhave bidrager bl.a. til at revitalisere fortællingen. Der har været mere end 40.000 besøgende, siden CittaSlow etablerede haven i 2016. Det fortsætter og bidrager også til byens handelsliv.

CittaSlow mener: Der er rigtig mange muligheder i rosenfortællingen fx rosensmykker, rosenmener, roseperfume, rosenlikør, plakater, postkort, paraplyer, bæreposer, særlige rosentilbud i byens blomsterbutikker - og selvfølgelig Børnefest og Rosendronning. CittaSlow sætter spot på rosenhaven med koncerter o.a. i løbet af sommeren - se omtale andetsteds.

Naturfortællingen

Fra omkring 1896 begynder en næsten endeløs række af avis- og ugebladsartikler med lovprisende rejsebeskrivelser af byen, fjorden og naturen. Det bidrog til den voksende strøm af turister, som er fortsat lige siden. Men alt for få finder rundt til alle herlighederne i byen, skovene og langs fjorden.

CittaSlow mener: Vi har brug for et samlet Mariager-oversigtskort med alle sti- og vandremuligheder – også de listige stier i byen.

Klosterfortællingen

I anden halvdel af 1400-tallet frem til reformationen i 1536 satte Birgittaklosteret byen på landkortet hos tidens førende og magtfulde kredse. Klosteret var rigt og noget nær Danmarks største jordbesidder – og der er stof til en forrygende TV-serie! Birgittaforeningen i Mariager gør en kæmpe indsats for at fastholde og styrke klosterfortællingen. Med pilgrimsvandringerne, pilgrimshuset og den lille klosterhave er der også forbindelse til een af tidens store trends: *Vandringer!*

Cittaslow mener: Fortællingen om klosteret, Birgittaforeningen og vandringsmulighederne – nu også til Hærvejen – kan styrkes. Indre ro, fascinerende historie og flot natur er efterspurgt – og passer perfekt til byens profil.

Byens fortælling

Vi skal ikke opfinde en spændende historie – den har vi allerede. Vi kan på få minutter spadsere ud og se på stenalder, bronzealder, jernalder, middelalder over enevælde til det spirende demokrati i 1800-tallet. Vi har en stribé herregårde og godser, der på forskellig vis har påvirket byen, samt en spændende købstads- og havnebyfortælling fra landsby og færgested til købstad, fjordtrafik, jernbane og nutid.

Cittaslow mener: Byens fortælling kan samles i et historisk længdesnit, der vil interesser mange – og brande byen i et anderledes og lidt ukendt perspektiv. Mariager Museum og Lokalarkivet, Veteranbanen og Mariager Saltcenter vil være vigtige partnere. Men også Mariager Bibliotek, der er Nordjyllands ældste bibliotek, kan sætte fokus på dette spor og via den centrale byplacering formidle viden og information – også om byens status blandt malere og forfattere gennem tiden.

Tryghed, fredelighed og frivillighed

Mariager er også en tryg børne- og ungeby. Et stort og veldrevet efter- og højskoletilbud tiltrækker mange hundrede unge hvert år. Mariager Skole og byens børnehaver står midt i en omfattende udviklingsproces, der skal markere Mariager som en by med vilje og ressourcer på området. Cittaslow Mariager vil gerne bidrage til et øget fokus på børn- og ungelivet og i samarbejde med medarbejderne gøre det til et af hovedemnerne i den kommende byudviklingsdebat.

Vi kan også rose os af et sprudlende frivilligt foreningsliv og en handels- og turistforening, der kæmper for liv og aktivitet i byens forretninger. Her udfylder Netværk Mariager en god rolle som koordinator af praktiske events o.a.

Cittaslow mener: Vi skal inddrage erfaringer fra andre byer og indkalde vidensfolk for at høre, hvilke handelstilbuds m.m., der på sigt kan få succes og overleve i byen.

VI SKAL VIDERE

Dette er nogle af de tanker, som Cittaslow rådet går og tumler med.

Vi hører undertiden, at betegnelsen *Cittaslow* kan virke lidt skæv i forhold til at *styrke udvikling*. Vi har sågar set, at nogen har oversat det til ‘*langsom by*’. Intet er mere forkert.

Cittaslow Mariager ønsker at bidrage til forandring og udvikling af byen med afsæt i byens kvaliteter og i det tempo, der nu er muligt, når vi også tager byens udfordringer i betragtning.

Cittaslow mener, at Mariager er stærk. Byens kvaliteter rummes bl.a. i de nævnte fem rammefortællinger. De indeholder et mix af fortid, nutid og fremtidspotentialer, og med gentænkning af disse afsæt kan byens identitet og tiltrækningskraft bygges op og leve videre fremover.

Det er et højt sat ideal, men der er også lavpraktisk tænkning i sagen: Uden fortællingerne, et levende butiksliv, en god skole etc. falder byens tiltrækningskraft og dermed også salgspriserne på huse og lejligheder!

Men det kræver en indsats at vende udviklingen. Dels fra Mariagerfjord Kommunes folkevalgte politikere, dels fra flere frivillige i byen.

Enhver by er jo kun det, som dens borgere gør den til!

Rundt & rundt & rundt i Mariager

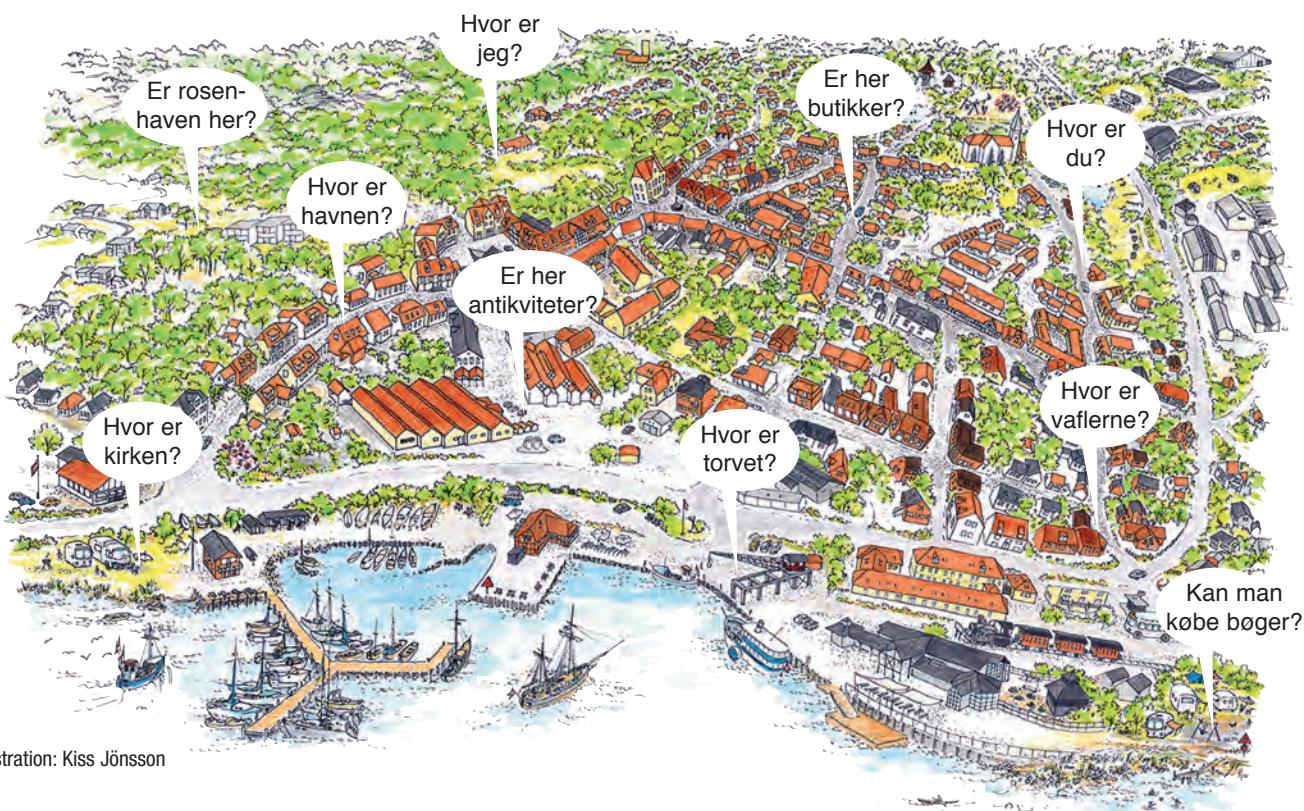

Illustration: Kiss Jönsson

Tro det eller ej! I turistsæsonen møder både midtbyborgere og byens butikker gæster, der spørger om de mest utrolige ting. I Østergade møder vi næsten dagligt gæstespørgsmålet: Hvor er havnen? Og på havnen: Hvor er torvet? På Fjordgade drøner motorcyklister og tung trafik igennem med al for stor hastighed på vejbump.

Derfor har CittaSlow nedsat en trafikgruppe med repræsentanter fra Handelsstanden og CittaSlow. Gruppens formål er i første omgang at se på, dels hvordan vi kan gøre 'turen rundt i Mariager' mere overskuelig og lettere tilgængelig for byens gæster, dels på hvordan Fjordgadetrafikken kan dæmpes i hastighed og støj – og på sigt hvordan havnen, Fjordgade og Fruensgårdsplads kan komme til at fremstå som et samlet byfelt. Endelig er der store udfordringer med tunge lastvogstog på Fuglsangsgade, Torvet og Østergade.

Turen rundt .. med forhindringer

Når gæster ikke kan finde rundt, betyder det, at de bl.a. ikke finder byens butikstilbud, smukke områder som Munkholmanlægget, Hohøj eller en spadseretur i villabakkerne. Det skader både vores handel og kendskabet til vores natur og historie, som vi altsammen gerne vil have, at gæsterne oplever og vil gense! Også fordi det faktuelt er en vigtig del af byens indtægtsgrundlag og kan inspirere til bosætning. Vi ser på en model for 'specialskilting', der kan lede frem til både butikker og se-

værdigheder. Hvordan det skal løses, er vi ikke nået til endnu. Måske et 'Mariager-kort' med QR-koder, apps eller interaktive 'trafiktavler' på havnen og torvet, der kan hjælpe byens gæster rundt.

Trafikken på Fjordgade

Trafikken er voldsom både i hverdagene og weekenderne. Der ligger tal for gennemkørselstrafikken indhentet af Halfdan Schmidt, Fjordgade.

Vejen er anlagt i 1960'erne i nuværende form. Siden er trafikken intensiveret, og biler og især lastvogne er blevet meget tunge og større – jf. nye standarter for lastvogne. Resultatet er bl.a. revner i asfalten og voldsomme rystelser i husene, der ligger tæt på vejen. Det kan mærkes helt ind i anden række fra vejen!

Støjen er også voldsom, da farten meget ofte ikke sættes ned til 50 km. En del af gennemkørselstrafikken vil uden tvil irritation over en hastighedsbegrensning til 30 km, som vil være rimelig. Udfordringen er at sikre en overholdelse af hastigheden med hastighedsdæmpende metoder.

Mere overordnet

I byudviklingsprocessen af Mariager, som begynder i efteråret, vil CittaSlow inddrage den tidligere Skaarup-plan. Den foreslår bl.a. en stenbelægning fra havnearealet til og gerne hen over Fruensgaards plads, så havn og plads fremtræder som et sammenhængende felt. Det vil understøtte ønsket om også at lede turisterne op i byen, og dernæst have en hastighedsdæmpende effekt fra svinget ud for det gamle rådhus til efter Landgangen.

En mere alvorlig problemstilling er, at gående trafik, der skal krydse Fjordgaden, må siges at være udsat. Risikoen for alvorlige ulykker er nærliggende. Eksempelvis – og uforståeligt – er der ikke afstribet fodgangerovergang mellem havnen og Havnevej!

Der er flere forslag til en omfartsvej, der vil kunne aflaste Fjordgade for trafik. Vi afventer, at politikerne melder tilbage om de igangsatte drøftelser med folketings trafikudvalg.

GPS er dejligt - når den er opdateret!

Østergade, Fuglsangsgade, Vestergade og andre bymidtgader har udfordringer med store lastbiler. Nogle af dem er højere end husene og medfører kraftige rystelser og de påkører undertiden tagrender og tag.

Dagligt ses problemer for gående fx på hjørnet af Havnegade og Østergade. Problemet kan måske løses med gadespejle, så kørende og gående ad Havnegade og Østergade kan orientere sig om trafikken.

Torvet

Her sidder som bekendt og heldigvis rigtig mange og nyder en is. Trafikken er voldsom for gæsterne – også på Postgårdens terrasse!

Den medfører trafikos og støj. Ikke alle bilister er lige gode til at slukke motoren ved besøg hos bageren eller pizzariaet. Ønskeligt er derfor skilte, der opfordrer til at slukke motoren, som ses mange andre steder.

Vision: Det gamle Torv og midtbygaderne som stillegader – især om sommeren!

Dette indlæg er ikke udtryk for udvalgets, Handelsstandens eller CittaSlows konklusioner, men er eksempler på de aktuelle debattemner.

Alice Lykke Nielsen-Kudsk, Halfdan Schmidt,
Elly Ranch, Jan Ringsmose, Claus Pico Stæhr.

VI HAR BRUG FOR EN MASTERPLAN!

I Mariager Kommune og efterfølgende i Mariagerfjord Kommune er der tænkt i mange planer for udvikling af byen. På en historisk linie viser planerne også noget om konjunkturforventninger til byens udvikling under 'nillerne' til i dag.

Pladsen tillader ikke en gennemgang af alle planer. Vi har valgt nedslag fra de tre områder, der har været og er i fokus og som stadig kan inspirere: *Fruensgaard Plads, havnen og XL-området.*

2006-2008: Vi er i 'nillerne' med Forbrug, Friværdi, Forbrugslån og låneomlægning. Mariager spørger højkonjunktur og fremlægger spændende planer: "Efter nogle år med stagnation i detailhandlen i Mariager, ser det nu ud til, at udviklingen går i en mere positiv retning. Interessen for at etablere nye butikker i Mariager er stigende, og der er efterhånden mangel på butiksarealer. Mariager Byråd har derfor taget fat på planlægningen for udviklingen af detailhandlen i Mariager. (...)

Her er Fruensgaard Plads udpeget som et centralt område i bestræbelserne på at skabe et attraktivt handelsliv i Mariager. (...) Med dette debatoplæg, udarbejdet i samarbejde med Handelsstandsforeningen i Mariager, skydes arbejdet i gang med at omdanne Fruensgaard Plads til et attraktivt handelsstør. (...)

- Sammenhæng mellem Fruensgaard Plads og det nye torv på Østergade. Handlende skal ledes naturligt op til det nye torv på Østergade.
- Sammenhæng mellem Fruensgaard Plads og havnen. Turisterne på havnen skal tiltrækkes af handelsmiljøet på Fruensgaard Plads.
- Mariager skal være byen, hvor de handlende kan parkere ét sted og have kort og ubesværet adgang til alle midtbyens butikker."

Planerne viser, at man allerede dengang tumlede med een af byens store udfordringer: *Vi har ikke et enkelt, samlende centralt bytorv. Vi har tre torve, en stor parkeringsplads og et kæmpe havneareal, der ikke forbinder sig med hinanden. Ikke underligt, at byens gæster ikke kan finde rundt.*

CittaSlow mener, at sammenhæng fortsat er en af byens store udfordringer, som skal i fokus i de kommende byplansdørfæltelser.

Hvorfor?

Fordi Mariager ultimo 2018 er den sidste by, der skal i gang med et byudviklingsprojekt, hvis intentioner er skitseret i kommunens udmarkede strategiskrift *Med byerne Forrest. Strategiplan for Mariagerfjord Kommune 2016.*

I Mariager blev der afholdt en start workshop i Klosteret tirsdag 15. december 2015 mellem fremmødte borgere og ekssterne konsulenter. Resultatet var ikke specielt nybrydende! CittaSlow Mariager me-

ner derimod, at Center for Plan, HR og Udvikling har gjort en inspirerende indsats i strategiplanen.

Der er dog en vigtig overordnet misforståelse. Det hedder bl.a. i planen: "Vi (kommunen) vil udvikle Mariager som ramme om det gode, langsomme liv."

CittaSlow konceptet står IKKE for 'det gode, langsomme liv', men for den RIGTIGE, bæredygtige udvikling, der tager byens kvaliteter med ind som byggesten for fremtiden.

CPS

"De røde bygninger skal fjernes og dermed skabes en åben sigtelinje fra havnen til Østergadetorvet."

Men hvad blev der af det gamle torv?

Det gik som bekendt ikke lige efter forhåbningerne, men planerne peger tydeligt på flere udfordringer, der også står i dag: Den synlige forbindelse fra havnen til byen – Østergade, Torvet – og omvendt.

To versioner af planen - begge med meget grønt.

2018: XL-grunden ... Et centralt byggefelt i byen på linje med havnen. Hvad der bliver bygget, vil få afgørende indflydelse på helhedsoplevelsen af havn og Fruensgaards plads. Som der står i projektet fra 2006: "Ud over den centrale beliggenhed i forhold til det øvrige handelsliv, har Fruensgaard Plads også stor betydning for byens ansigt ud ad til. (...) den (...) udgør med det et vigtig del af det førstehåndsintryk, som besøgende får, når de kommer til Mariager. Det er derfor vigtigt, at bebyggelsen ud mod Fjordgade får et smukt og positivt udtryk."

Vi venter i dag med længsel på projekter her og andre steder i byen.

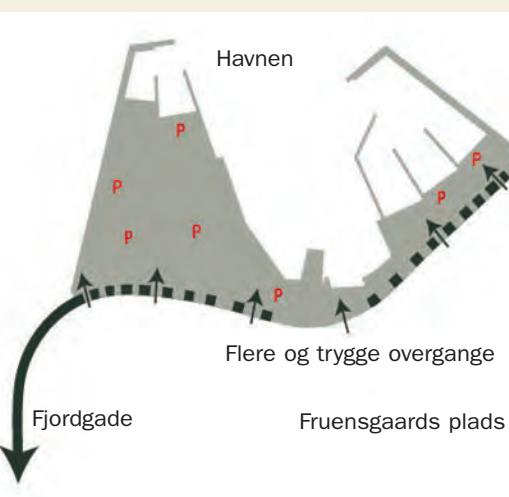
2018: Visualisering af forslag til bebyggelse på XL-grunden ved arkitekt Leif Høgh, Mariager. Rækkehus i Mariagerstil med haver og fællesarealer - og fronthængte karnapper til Fjordgade.

2008: Kort før 'nullernes' opsving begynder at klinge ud, vinder arkitekt Preben Skaarup Landskab en konkurrence om udvikling af havnen. Han inddrog også Fruensgaards plads i en enkel sammenkædning:

"Vi vil fjerne vejen mellem by og havn ved at gøre Fjordgade til en del af havnen. (...) Hele havnen er det trafikplanlæggere ynder at kalde 'en hævet flade'.

Fjordgade kan med små ændringer blive en del af havnets hævede flade med mange flere trygge overgangsmuligheder."

En del af tankerne indgår i gældende lokalplan, dog ikke hævningen af Fjordgade og etablering af de mange trygge overgangsfelter!

Det 'brune' turistanvisningsskilt bliver sat op på E 45 i nær fremtid. Vi regner med, det giver et stigende antal gæster, som også bliver pået modtaget i byen, når de kommer...

AKTIVITETER 2017-2018

På aktivitetslisten kan I bl.a. finde:

- er afsluttet eller aktuel aktivitet
- ▶ er fortløbende aktivitet

- Aftensangernes sanghæfte 2018
- Brunt turistanvisningsskilt på motorvejen sponseret sammen med Turistforeningen, Handelsstandsforeningen, Akzo Nobel, SuperBrugsen, FL-Smidt, Mariager Saltcenter, Saltcentrets Venneforening, Miniseum, Mariager-Handest Veteran-jernbane, Noget for Livet, Mariager Camping, VisitMariagerfjord, Mariager Museumsforening og Rema 1000.
- ▶ Bryllupsbyen Mariager
- ▶ Buskampagne: Bliv lidt længere!
- ▶ Butiksudvikling

- ▶ Byplanlægning
- ▶ Børnefesten
- Børneteaterarrangement i Børnekulturugen 2018
- ▶ Børnelegeplads i midtbyen
- ▶ Egekiosken omdannes til CittaSlow-hus
- Engelsk udgave af Rosenheftet
- ▶ Forslag om fortov Havndalvej til Hohøj
- ▶ Godtfolk i Mariager – bronzeskulpturer i byen af kendte profiler
- ▶ Guidede ture
- ▶ Koncerter og events i Rosenhaven
- Lokale fødevarer – er nu på CittaSlows internationale website
- ▶ Ny ungeduveksling Mariager-Orvieto
- ▶ Nyt Mariager bykort
- Fire nye bænke opsat

- ▶ Etablere Pop-Up Bibliotek ved Egekiosken
- ▶ Rosenhaven - kontinuerlig pleje
- Rosenkonventet primo juli
- Rosens dag - aktiviteter 15. juni for børn og rosenuddeling
- ▶ Sandstrand: Sagen er sendt til MFK og afventer svar
- ▶ Udvikling af nye stiforbindelser
- ▶ Trafik og skilte regulering i midtbyen
- Velkommen skilte
- ▶ Wayfindings signaler i byen
- o.a.

Efterårets større projekt bliver byudviklingsplanerne for Mariager

I **CittaSlowforeningens råd** sidder repræsentanter for borgere i Mariager samt for Mariager Handel, Mariager Turist, Byrådet i Mariagerfjord Kommune, Kultur & Fritid samt VisitMariagerfjord. Formand: *Claus Pico Stæhr*, borgerrep. Stæhr Grafisk. Næstformand: *Mette Bay Velling*, borgerrep. Roser & Brosten. Mariager Handel: *Elly Ranch*, Mariager Boghandel. Mariager Turist: *Henrik Hansen*, Mariager Saltcenter. *Alice Lykke Nielsen-Kudsk*, borgerrep, guide og fortæller. Udpeget af Mariagerfjord Byråd: *Jane Grøn*, byrådspolitiker. *Erik Kirkegaard Mikkelsen*, byrådspolitiker. *Mikkel Skovsbo*, marketing, VisitMariagerfjord. *Jens Lykke*, souschef hos Kultur og Fritid, Mariagerfjord Kommune. Suppleanter: *Freya Hvaste*, borgerrep, lærer og fortæller. *Eskild Skau*, borgerrep, rosenspecialist. Kasserer: *Torben Holmgren*, revisor, K/M Revision. Revisor: *Carsten Riishuus*.

Kontakt: 23 25 16 83 el. 29 43 78 63. staehr@staehrgrafisk.dk. www.cittaslow-mariager.dk. www.facebook.com/cittaslowmariager

CittaSlow rådet samarbejder med en række frivillige om bl.a. trafik og byplaner, og derudover er der ca. 30 frivillige i rosenhaven. Rådets medlemmer deltager i andre foreninger bl.a. Birgittaforeningen, By & Land Mariagerfjord, Guidekorps, Museumsforeningen, Fonden til Bevarelse af gamle Bygninger i Mariager, Havnens Venner, Kulturelt Samråd, Rytmus, Mariagerfortællerne, Mariager Museumsforening m.fl. Repræsentanter fra rådet deltaget også i Netværk Mariager. **Vi har altid brug for flere frivillige, der vil bidrage til arbejdet!**

Årsmedlemskab sker ved indbetaling af kr. 100 til Sparekassen Vendysessel reg. nr. 7230. Kontonr. 2486534. **HUSK!** at skrive dit navn i "Tekst til beløbsmodtager". Alternativt kan der tegnes medlemskab på Mariager Turistkontor. Med et medlemskab støtter du CittaSlows arbejde og får stemmeret på årsmødet. Medlemskabet er personligt. En husstand kan således tegne flere medlemskaber.

CittaSlow Mariager er en del af det voksende CittaSlow International netværk med mere end 260 byer over hele verden, der arbejder efter samme formål mht. byudvikling. Vi arbejder sammen i Nordisk Netværk med Svendborg, Finland: Kristinestad, Island: Djupavogshreppur, Norge: Eidskog, Levanger, Sokndal, Ulvik samt Sverige: Falköping.

CittaSlow Magasin: Udgiver: CittaSlow Mariager. Ansv. red. Claus Pico Stæhr, staehr@staehrgrafisk.dk. Grafisk opsætning og tryk: Staehr Grafisk. Ret til ændringer forbeholdes. Tjek kalender hos www.visitmariagerfjord.dk

